

PROGRAM DZIAŁANIA ŚLĘŻANSKIEGO OŚRODKA KULTURY w OKRESIE 2019-2024

Miasto i Gmina Sobótka to interesujący obszar leżący na trasie Wrocław-Świdnica, mający w swoim zasobie wyróżnik w postaci Masywu Ślęży, zasobu zabytków oraz historii trzech narodów.

Te główne determinanty o charakterze geograficznym, historycznym i społecznym sprawiają, że sfera kultury w Sobótce to bardzo szeroki obszar odnoszący się do przeszłości, teraźniejszości i przyszłości, obejmujący konieczność prowadzenia tradycyjnej i możliwie zrównoważonej oferty kulturalnej dla różnych grup wiekowych i społecznych, dbałości o dziedzictwo kulturowe wynikające z historii tego obszaru, dbałości o dziedzictwo wniesione tu przez mieszkańców i konkretne grupy społeczne, konieczność podtrzymania wykształconych zjawisk kulturowych z tradycją, wskrzeszenia określonych zjawisk zaniechanych, reagowania na bieżące trendy kulturowe, kreowania nowych form kontaktu z kulturą, badania i monitorowania działalności kulturalnej, promocji zjawisk kulturalnych w społeczności oraz poza gminą. Wszystkie powyższe aspekty odnoszą się równoważnie do sfery bibliotecznej.

Przez długi czas lokalna instytucja kultury nie mogła wykształcić należytego poziomu identyfikacji odbiorców z jej działalnością, a Biblioteka Publiczna, będąca częścią Ośrodka, borykała się z nieustannymi przeprowadzkami i niedoborami kadrowymi. W ostatnim czasie proces ten został dodatkowo pogłębiony przez zagospodarowanie wytworzonej niszy i deficytu usług kulturalnych przez prywatną przedsiębiorczość operującą w podobnym do statutowego obszarze. Temu negatywnemu zjawisku ograniczonego działania instytucji publicznej, mającej dbać o potrzeby kulturalne społeczności, pomogło stworzenie przez Gminę Sobótka Regionalnego Centrum Kultury Słowiańskiej, które jako naturalna siedziba Ośrodka, po blisko roku funkcjonowania, zaczyna być rzeczywistym i rozpoznawalnym centrum inicjowania i prowadzenia wydarzeń dla naszej okolicy. Ma ono jeszcze dodatkowe zadanie, aby – oprócz zaspokajania lokalnych potrzeb – aspirować do wywierania skutków ponadlokalnych.

Mając powyższe na względzie, w ciągu 5 lat kadencji planuję – w oparciu o działania samodzielne, kadre ŚOK, kontakty partnerskie oraz otrzymane w zarząd i pozyskane narzędzia infrastruktury – zrealizowanie konkretnych działań w obszarze kultury lokalnej zmierzających do kontynuacji, rozwoju i zmian zjawisk w jej obrębie.

Działania będą zmierzały do systematyzacji zastanego stanu oraz jego stopniowego kształtowania w kilku wymienionych niżej obszarach tematycznych. Opierać się będą na własnej praktyce działania w środowisku Sobótki, własnej obserwacji zjawisk kulturalnych na przestrzeni lat, przeprowadzonych już badaniach, takich jak m.in. Lokalna Strategia Rozwoju LGD, ankiety biblioteczne i innych opracowaniach.

I. Obszar metodyczny

Inwentaryzacja zasobów kulturowych; badania realnych potrzeb środowiskowych; stworzenie strategii działań ŚOK; prowadzenie lokalnych statystyk w interesujących obszarach; szkolenia kadry; rozwój wolontariatu kultury; współpraca ze Społeczną Radą Kultury; rozszerzenie kadry instruktorskiej; powołanie przy ŚOK NGO jako podmiotu wspomagającego; rozwój identyfikacji wizualnej ośrodka; bieżący monitoring realizacji założeń niniejszego programu.

II. Obszar infrastruktury RCKS i zewnętrznej

Doposażanie siedziby ŚOK/RCKS w niezbędną infrastrukturę podnoszącą standard obiektu i jego otoczenia, rozwijającą możliwość działania instytucji, w szczególności: zaplecza technicznego, sceniczną, ekspozycyjną, instrumentalną, multimedialną i zajęciową; rozwój terenowej infrastruktury

służącej ekspozycji stałych i okresowych wystaw oraz dającej możliwość organizowania wydarzeń w plenerze/poza siedzibą instytucji; estetyzacja i rozwój funkcjonalności przestrzeni wokół RCKS.

III. Obszar oferty kulturalnej

Zawarcie porozumień ze środowiskiem akademickim, kołami, samorządami studenckimi w celu popularyzacji nauki na terenie ślązańskim oraz ekonomizacji działań własnych (staże, praktyki); stworzenie reprezentacyjnych grup dla miasta np. w obszarze muzyki, teatru; stworzenie dostępu do stałych stref klasycznych form wyrazu artystycznego: pracowni fotograficznej, sali prób muzycznych/studio; prezentacja sceniczna różnych form artystycznych: muzycznych, teatralnych, kabaretowych o charakterze lokalnym i zewnętrznym; stymulacja lokalnego ruchu fotograficznego; promocja kultury podróźniczej i górskiej w Sobótce, jako miasteczku górskim; ożywianie określonych przestrzeni miejskich (w szczególności: Rynek, parki, skwery) i równoważenie znaczenia przestrzeni miejskiej (np. miasto południowe) poprzez rozwój w nich infrastruktury technicznej i organizację wydarzeń plenerowych – autorska idea *miasta zaopiekowanego* i *deanonimizacji przestrzeni*; rewitalizacja istniejących i dostarczenie do przestrzeni nowych miejsc z zakresu tzw. małej architektury lub form ozdobno-pamiątkowych (tablice edukacyjne, upamiętnienia i in.); rozwinięcie działań o charakterze integrującym, angażującym m.in. rodziny lub określone grupy ludzi; rozwój wolontariatu kultury; wdrożenie konkursów tematycznych jako formy zaangażowania społecznego oraz systemu grantów dla młodzieży stymulujących zaangażowanie i rozwijających poczucie odpowiedzialności oraz realnego wpływu na kształtowanie życia w mieście i gminie; działalność wydawnicza dla publikacji autorskich koncepcji form albumowych, broszurowych, e-bookowych; zaznaczanie wydarzeń ogólnopolskich w przestrzeni lokalnej; stworzenie dla seniorów „studia nowych technologii”; aktywizacja młodzieży m.in. poprzez zaangażowanie ich w praktyczne akcje społeczne oraz kształtowanie przestrzeni miejskiej; rozwój nowego ruchu muzycznego z jednoczesnym utrwalaniem historii tego ruchu w Gminie Sobótka od okresu powojennego; organizacja zajęć warsztatowych: twórczych/technicznych/edukacyjnych; organizacja okazjonalnych mini-eventów tematycznych dla różnych grup wiekowych; rozwój prowadzonej współpracy ze szkołami i ich bibliotekami; organizacja projekcji filmowych kina komercyjnego, offowego, dokumentalnego, edukacyjnego w ramówce stałej, tematycznej i okazjonalnej dla różnych grup odbiorców; unormowanie działalności lokalnego ruchu muzycznego w szczególności w obszarze zespołów folklorystycznych; podjęcie działań aktywizujących obszar wiejski w uczestnictwie w kulturze; animacja form teatralnych różnych grup wiekowych; rozwój oferty ośrodka jako rozrywki nieskomplikowanej oraz rozrywki wysublimowanej; „zbliżanie Sobótki do Wrocławia” w znaczeniu dostarczania wybranych form rozrywek na co dzień dostępnych w dużym ośrodku miejskim do naszej miejscowości; wspólne działania z bibliotekami oraz ośrodkami kultury gmin ościennych.

IV. Obszar oferty bibliotecznej

Wdrażanie systemu/katalogu bibliotecznego; kontynuacja cyklicznych spotkań tematycznych o tematyce literackiej, popularnonaukowej i podróźniczej; wzmocnienie funkcji edukacyjnej i informacyjnej biblioteki; rozwój strefy regionalistów oraz utrwalania historii lokalnej poprzez dalszą działalność autorsko prowadzonego Cyfrowego Archiwum Tradycji Lokalnej; popularyzacja postaci i tekstów historii lokalnej poprzez dedykowane akcje miejskie; stacjonarna i plenerowa oferta czytania dla najmłodszych; rozwój działalności strefy nowoczesnych gier planszowych; rozwój klubu nowych technologii dla osób 50+; spotkania „Dyskusyjnego Klubu Książki” (DKK); dalszy rozwój współpracy z bibliotekami partnerskimi ze Środy Śl., Długotęki, Jelcza Laskowic oraz Mietkowa i szkolnymi z terenu

Gminy; konkursy tematyczne; rozwój wolontariatu bibliotecznego i archiwistycznego; organizacja eventów i zajęć okołoliterackich; kontynuacja współpracy z Muzeum Ślęzańskim; opracowanie zbiorów Cyfrowego Archiwum Tradycji Lokalnej i rozwój narzędzi prezentacji jego zbiorów; poszukiwania zbiorów archiwalnych w Polsce i za granicą; unormowanie sytuacji prawnej filii bibliotecznego oraz poprawa standardu lokalu biblioteki w Sobótce Zachodniej.

V. Obszar dziedzictwa kulturowego

Poszukiwania lokalnych twórców/talentów i ich promocja; „odkurzanie” miasta – rewitalizacja miejsc zaniedbanych i zapomnianych; systematyzacja i promocja historii folkloru bukowińskiego; promocja rocznic regionalnych; stworzenie historycznej wystawy stałej w Sobótce Górcze (kontynuacja projektu stałej wystawy w Rynku w Sobótce) – Park w Górcze; stworzenie historycznej wystawy stałej w Sobótce Zachodniej (kontynuacja projektu stałej wystawy w Rynku w Sobótce) – Rynek Strzeblowski; przywrócenie herbu św. Jakuba w Rynku – kamienica przy ul. św. Jakuba; renowacja mapy plastycznej w Rynku; stworzenie „tabliczkowych” znaczników wybranych atrakcji w obszarze miasta oraz wprowadzenie publikacji mapującej te atrakcje; stworzenie 2 wystaw stałych plenerowych: archiwalnych zdjęć lotniczych miasta oraz pajaków jako wyróżników miasta (ul. Kościuszki/róg ze szkolną; okolice ul. Słonecznej/Cmentarnej/przepust między ul. Kościuszki a ul. Garncarską); wdrożenie systemu wystawowego promującego plenerowo bieżącą działalność instytucji/szkół/wydarzeń z życia miasta – fotosy (Rynek); instalacja miejskiej Kapsuły Czasu (projekt poprzedzony akcją zbierania materiałów archiwalnych, listów etc.); przeniesienie szczątków pomnika spod Polo Marketu na Plac Wolności (ścieżka historyczna); czyszczenie 2 pomników miejskich: Stół ofiarny Słowian oraz Janusza Korczaka + oczyszczenie basenu fontanny Lützowera; tablice przy cmentarzu w Górcze (oznaczenie terenu dawnego cmentarza w Górcze, ul. Leśna); szlak granitowy w Sobótce Zachodniej – Górcze – Chwałkowie; porządkowanie placu przy grzybku w Górcze; stworzenie wyróżników dwóch części miasta – Górki i Sobótki Zachodniej: róża/Włostowic/granit/; promocja odświeżenia z zadrzewienia wieży widokowej na Wieżycy; działania promujące wybrane atrakcje z terenu Gminy, w tym m.in. Rezerwatu w Będkowicach.

VI. Obszar promocji

Rozwój identyfikacji wizualnej ośrodka i prezentacji oferty podczas wydarzeń – stworzenie mobilnego stoiska promującego kulturę; poprawa jakości przepływu informacji międzyinstytucjonalnej i zaangażowanie podmiotów w jej kolportaż; estetyzacja i poprawa przekazu informacji w przestrzeni publicznej (tablice, słupy; rozdział informacji publicznej od prywatnej) – zainicjowanie stworzenia prawa miejscowego regulującego ten obszar; promocja ośrodka w mediach i przestrzeni poprzez tworzenie miejsc informacji w punktach węzłowych miasta oraz osadzanie informacji w mediach; programowanie działań Ośrodka w kontekście kolei w Sobótce; wykorzystanie kontaktów zagranicznych z Niemcami i Czechami; rozwój kultury poprzez kontakty środowiskowe w bliskim obszarze między Wrocławiem a Świdnicą, z uczelniami oraz instytucjami kultury z innych obszarów i ośrodków miejskich; udział w targach; oznaczenie miasta na dojazdach; zainicjowanie działań z pobliskimi ośrodkami kultury sąsiednich gmin.

- Powyższe działania realizowane będą z uwzględnieniem wytycznych i ram nakreślonych przez umowę dotyczącą RCKS. Opierać się będą o środki budżetowe przyznawane przez Organizatora w ramach dotacji rocznej na działalność Ośrodka, w oparciu o środki zewnętrzne, środki sponsorskie oraz darowizny, zbiórki i inne dostępne formy wspomaganie

budżetowego. Ośrodek wraz z biblioteką będzie starał się generować zyski we wszystkich dopuszczonych statutem obszarach.

- Część działań realizowana będzie w formule społecznej oraz z wykorzystaniem kompetencji kadry Ośrodka, kompetencji partnerów i kompetencji własnych, jako autorskie programy.
- Planuje się powołanie przy ŚOK podmiotu NGO, którego istnienie wspomże proces generowania środków na realizację celów statutowych Ośrodka.
- Realizacja postawionych zadań będzie monitorowana w formie zestawień rzeczowo-finansowych podsumowujących przebieg i postęp działań.
- Zestawienie zakładanych działań zostanie uszeregowane wraz z kadrą Ośrodka w formule priorytetów.
- Oczekiwany ogólny skutek realizacji powyższego Programu to unormowane i usystematyzowane sfery podstawowej działalności Ośrodka, w tym biblioteki i jej filii, podniesienie standardu usług Ośrodka i zwiększenie dostępności do nich, utrzymanie infrastruktury RCKS w stanie możliwie nienaruszonym, wzbogacenie ośrodka w sprzęt, zróżnicowanie oferty opartej na stałych – oczekiwanych wydarzeniach i nawiązującej do bieżących trendów, wykształcenie większej identyfikacji społeczności z instytucją i zwiększenie poziomu zaufania do niej, zwiększenie rozpoznawalności instytucji w regionie.

BURMISTRZ

mgr Mirosław Jarosz

P.O. Dyrektor Ślązkiego
Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji

mgr Michał Hajdukiewicz

